червень 2006

МІСІОНАР

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

ВІДПУСТ у Крехові

20-21 травня 2006 р. Б.

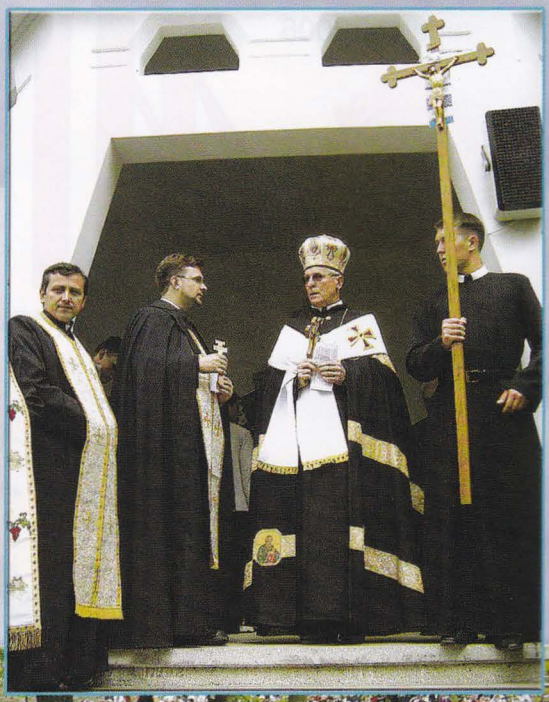

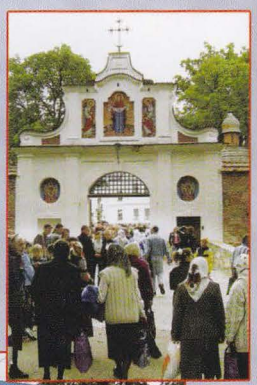

ЗМІСТ

Слово редактора.....3

Наміри Апостольства молитви *на червень*.....5

Наміри Апостольства молитви *на липень*.....7

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ
КНИГИ СВЯТОГО ПИСЬМА.....8

Петро ГУСАК
Природне право як підстава для позитивного права на життя.....12

Стефан КРАСНОМОВЕЦЬ
Любов до життя.....15

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ
Відпуст у Крехівському Василіянському монастирі св. Миколая.....18

с. Домініка ДАНКАНИЧ, ЧСВВ
Вірністю і правдою.....20

бр. Данийл СІКОРА, ЧСВВ
Твір його духа.....22

о. Йосафат РОМАНИК, ЧСВВ
Він був світлом для світу.....25

З редакційної пошти.....27

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
Зустріч біля кринички.....28

Катря ГРИНЕВИЧЕВА
Господь і орачі.....31

З редакційної пошти.....32

Оксана ДЕМЧИШИН
Поезія.....33

Оголошення.....34

Ієромонах Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ,
головний редактор

Червень багатий на свята і визначні дати: Вознесіння Господнє і Зіслання Святого Духа, свято Пресвятої Євхаристії та Серця Христового, міжнародний день захисту дітей і день української Конституції. Коли відзначатимемо ці свята і пам'ятні дні, пам'ятатимемо одну з головних правд християнської віри: Господь нас не покидає. Можливо, ми й почуваємося самотніми, покинутими, залишеними, непотрібними. Проте, Бог посилає нам постійні знаки своєї любові та присутності.

Людина переконана, що вона самостійно верстає шлях у пошуках щастя, істини, Бога. Переживає терпіння і смуток, розчарування і безнадію, повинна їх перемагати, бути сильною і мужньою, знову підводитись і йти. Ми приписуємо собі цю важку життєву боротьбу і так часто запитуємо: доки? Святе Євангеліє пропонує нам інший погляд на життя. Звідки ж у нас стільки впевненості, що саме ми маємо достатньо внутрішньої сили, щоб шукати і

долати? Чи не є ця сила нам подарованою? У святій Євангелії Христос звертається до своїх учнів: «Не ви мене вибрали, а я вас вибрав і призначив, щоб ви ішли…» (Ів 15,16). Таким чином, Христос ставить себе на місце ініціатора нашого з вами змагання до досконалості, наших пошуків щастя, добра, справедливості, Бога. Він вже зробив кроки, а наші заходи — це тільки відповіді на його покликання, наші зусилля — це тільки продовження його зусилля, яке вчинив він задля нашого спасіння!

Людина знаходиться у становищі того, хто відповідає на покликання. Тому ми не йдемо самотньо у цьому житті — перед нами крокує Христос. У червні згадуємо про його добродійства для нас: вознесіння на небеса, для яких ми призначені і де в майбутності споглядатимемо Бога лицем у лице; Зіслання Святого Духа і народження Святої Церкви, яка дарує нам святі Тайни як знаки Божої любови; Пресвяту Євхаристію, яка є запорукою нашого вічного спасіння; Пресвяте Серце як символ Божої любові, через яку ми стаємо його дітьми і ніхто вже неспроможний відділити нас від неї. З іншого боку, пізнаючи, що не ми управляємо світом і своїм життям, а все це знаходиться в Божій руці і під знаком Його Провидіння, відчуваємо відповідальність за те, щоб правильно зрозуміти ці знаки і не схибити з дороги. Тому наші дії, наші прагнення і закони повинні бути доброю відповіддю на одвічний Божий поклик.

У червні кожний з нас покликаний, дякуючи Богу, якомога частіше згадувати про Його любов до нас і пам'ятати, що в наших щоденних трудах і переживаннях ми не самотні — перед нами і з нами Господь Христос.

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ
Літературна редакція
Олена КОБИЛЕЦЬКА

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Володимир ЩУРКО, Микола ЯЦКІВ

Заснований у 1897 році
Засновники — Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2005 р.

Передплатний індекс — 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94 e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 24.05.2006 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер». 80300, Львівської обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8.

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонар", 2006

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

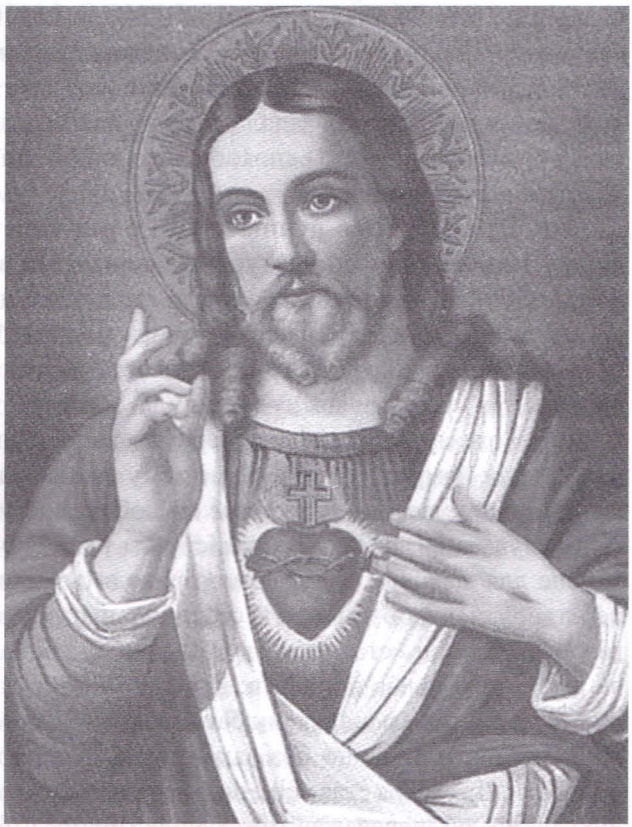

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

(Поблагословенні Святішим Отцем)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб християнські родини сприймали з любов'ю кожну дитину, яка приходить на світ, та огортали родинним теплом хворих і старших людей, яким необхідні лікування та опіка.

Любов — це відкритість для сприймання іншого. Коли ми приймаємо людину в ім'я Господнє, ми прагнемо вчинити для неї добро і тому її любимо. Як протилежність

любові завжди з'являється егоїзм, любов невпорядкована, яка спонукає людину дбати швидше за себе, а винними робить завжди інших. Егоїзм є джерелом страху, недовір'я і ненависті. У світі коїться чимало зла. Сьогодні звертаємо увагу на тих беззахисних, яких світ так боїться: ненароджених дітей і хворих, похилих віком. Знаємо, що світ боїться їх тому, що потонув у егоїзмі. Тому молімося, щоб у християнських родинах запалала правдива Божа любов, і вони приймали кожну людську особу з радістю і спокоєм, нею опікувалися і дарували їй правдиву любов, яку приймаємо від Бога.

МІСІЙНИЙ: Щоб душпастирі і вірні християни вважали міжрелігійний діалог і здійснення інкультурації Євангелія своїм щоденним служінням, яке вони повинні виконувати заради євангелізації усіх народів.

Заповіт Христа «Ідіть і навчайте всі народи» (Мт 28,19) залишається актуальним для кожного часу і країни. Христос, який помер, щоб виявити безмежну Божу любов до нас, і так привести кожну людину до спасіння, тобто до поєднання з Господом у Царстві Божому, стоїть перед дверима кожної людини в кожному народі і стукає, і чекає, коли йому відчинять. Саме тому так важливо, щоб ті, хто визнає Христа і вірує в нього, зуміли доступним способом, зрозуміло сповістити Радісну Звістку своїм слухачам. В різних країнах існують різні звичаї і культурні традиції. Євангеліє ж дане для кожного, і тому воно приходить до них не для того, щоб їх заламати, перетворити, а щоб змінити із середини, навернути і вдосконалити. Апостол Павло говорить, що він «став усім слугою, щоб ще більше їх придбати. Я став для юдеїв як юдей, щоб юдеїв придбати; для тих, що під законом…, я став як під законом, щоб тих, що під законом придбати; для тих, що без закону, я став як без закону…, щоб придбати тих, що без закону. Для слабких я став слабкий, щоб слабких придбати. Для всіх я став усім, щоб конче деяких спасти» (1Кор 19,20-22). Молімося, щоб такий дух переважав між душпастирями і вірними, які у своєму щоденному житті зустрічаються із тими, хто визнає інші релігії.

МІСЦЕВИЙ: Щоб вірні України поважали свободу кожної людини та в разі необхідності відважно її оберігали, а свою свободу використовували для духовного добра, як особистого, так і своїх ближніх.

«Пізнаєте правду — і правда визволить вас» (Ів 8,32). Ця істина св. Євангелія нагадує нам, що наше покликання — завжди перебувати у свободі, бо свобода є запорукою любові. Адже, ніхто не може бути примушеним до любові. Так само і Господь Бог творить світ і кожного з нас з любові, а отже, у повній свободі. На жаль, сьогодні люди часто не розуміють правдивого значення свободи, віддаючи свої тіла і душі на поталу гріха і зла. З іншого боку, бажаючи свободи для себе, намагаються якомога більше її обмежити для інших. Тому необхідно молитися за те, щоб ми всі збагнули, що свобода — це схильність робити добро, передумова і вияв любові, а тому не боялися дарувати свободу іншим та захищати її.

ПОКРОВИТЕЛІ НА ЧЕРВЕНЬ
СВ. МУЧЕНИКИ ДРОГОБИЦЬКІ: СЕВЕРІЯН БАРАНИК, ВІТАЛІЙ БАЙРАК, ЯКИМ СЕНЬКІВСЬКИЙ (27 ЧЕРВНЯ)

Блаженний о. Северіян Бараник народився 18.07.1889 р. Місце народження невідоме. 24 вересня 1904 р. вступив до монастиря ОО. Василіян у Крехові. 14 лютого 1915 р. прийняв святу Тайну Священства. У 1932 о. Северіяна призначено ігуменом монастиря в м. Дрогобичі. 26 червня 1941 року заарештований НКВС і вивезений до Дрогобицької тюрми, де в червні того ж року загинув як мученик за віру.

Блаженний о. Віталій Байрак народився 24.02.1907 р. в с. Швайківці на Тернопільщині. В 1922 р. поступив у Чортківську гімназію. 4 вересня 1924 р. вступив до монастиря ОО. Василіян. 26.02.1933 р. склав довічні обіти. Рукоположений на священика в Жовківському монастирі 13.08.1933 р. У Жовкві ієромонах Віталій закінчував студії і був парохом церкви Пресвятого Серця Ісусового. Отця Віталія призначено заступником ігумена і доручено його опіці парохіяльну канцелярію. У 1941 став наступником закатованого ігумена Свято Троїцького монастиря о. Якима Сеньківського. 17.09.1945 р. був заарештований працівниками управління НКВС Дрогобицької обл. 13.11.1945 о. Віталія засуджено до 8 років позбавлення волі у ВТТ з конфіскацією майна. Загинув у 1946 році як мученик за віру.

Блаженний о. Яким Сеньківський народився 2 травня 1896 р. у селі Гаях Великих на Тернопільщині. Після закінчення богословських студій у Львові був рукоположений на священика 04.12.1921 року. Здобув ступінь доктора богослов'я у Інсбруці (Австрія). З 1923 проходив новіціят ЧСВВ у Крехові. Після складення перших обітів переведений до с. Краснопуща на Тернопільщині, згодом — у с. Лаврів на Старосамбірщині. У 1931-1938 рр. займав різні пости в монастирі св. Онуфрія у Львові. В 1939 році призначений Ігуменом монастиря в м. Дрогобичі. 26 червня 1941 року заарештований НКВС. Загинув у червні 1941 р. як мученик за віру.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ

Загальний: Щоб в'язні, зокрема молоді, отримували необхідну підтримку від суспільства, завдяки якій змогли би віднайти сенс власного життя.

Місійний: Щоб на місійних теренах різні етнічні і релігійні групи жили у взаємному мирі і разом будували суспільство, просякнуте людськими і духовними цінностями.

Місцевий: Щоб усі християни України глибше зрозуміли роль Апостольського Римського Престолу у Христовій Церкві.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛИПЕНЬ
СВ. ПАВЛО ГОЙДИЧ, ЧСВВ (17 ЛИПНЯ)

о. Діонисій Заведюк, ЧСВВ
Крехів

КНИГИ СВЯТОГО ПИСЬМА

У наш час Біблія сприймається як цілість, і усі її частини можуть бути зібрані в одному томі. Варто знати, що кожна з біблійних книг має свою, відмінну від інших, історію. Ця історія починається від часу, коли автор чи редактор написав чи зредагував свій твір, і той почав існувати як окрема книга. У стародавніх часах книги мали форму сувою: прямокутні шматки папірусу чи вичиненої шкіри приблизно однакового розміру зшивали у стрічку кількаметрової довжини, яку потім можна було скрутити у сувій. До обидвох країв такої стрічки прикріпляли звичайно дерев'яні валики-ручки, щоб легко можна було сувій розкрити чи згорнути. Колонки тексту розміщували впоперек цієї смуги матеріалу, так що, відгорнувши, легко можна було прочитати цілу колонку і, при потребі, перейти до другої. Писали звичайно лише з одного, внутрішнього, боку сувою, хоча деколи і з обидвох. Пізніше таку книгу читали, переписували, зберігали як найцінніший скарб. Лише значно пізніше, уже в епоху раннього християнства, набув поширення спосіб зшивання однакових за розміром листків з одного лише боку, формуючи таким чином кодекс — прототип сучасної книги. Кодекс мав ту зручність, що легко можна відкрити будь-яку сторінку, відшукати і прочитати будь-яке місце у тексті. Тому не дивно, що така форма книги поступово витіснила форму сувою.

Кількість біблійних книг

Біблія — це, фактично, бібліотека творів, різних за змістом та походженням, творів різних авторів та епох. Кількість біблійних книг залежала від рішення даної релігійної спільноти, точніше її проводу, який визначав, чи за своїм змістом, походженням, повагою даний твір може вважатися священним та богонатхненим і бути включеним до збірки святих книг, канону, чи ні. Таким чином, існують деякі відмінності у переліку святих книг між різними християнськими конфесіями. Вони мають місце як серед книг Старого, так і Нового Завіту.

Починаючи від кінця I століття по Христі євреї вважали за священні тільки ті книги, які були написані і збереглися в єврейській чи арамейській мові: такими є 39 книг Старого Завіту, які складають так званий палестинський канон. Християни-католики, тобто ті, що зберігають повну церковну єдність з Римом, визнають за натхненні 47 книг Старого та 27 книг Нового Завіту. Протестантські Церкви, які відділилися від Римської внаслідок реформації на початку XV століття, піддали сумнівові крім деяких правд католицької (тобто вселенської) віри, також приналежність до біблійного канону деяких книг як Старого так і Нового Завіту. Щодо Старого Завіту вони прийняли той самий принцип, що і в юдаїзмі: збереження книги у єврейській чи арамійській мовах. Серед творів Но-

вого Завіту не визнали за натхнені деяких книг, щодо яких нема певності, хто був їх автором, або тих, які містять у собі твердження, суперечні переконанням реформаторів: Послання до Євреїв, Послання Якова, Юди, 2 соборне послання Петра, 2 і 3 Послання Йоана, Одкровення.

Православні Церкви завжди зберігали вчення про богонатхненність святих книг, проте мали відмінні погляди на те, які книги треба вважати богонатхненими. Тому у різних Церквах кількість біблійних книг у каноні була різною, подекуди навіть можна зауважити залежність від протестантських поглядів. Крім тих книг, які визнає натхненими Католицька Церква, деякі Православні Церкви додають ще й інші, беручи за зразок олександрійський канон, тобто ідучи у списку книг Старого Завіту за прикладом авторів і перекладачів Септуагінти — грецького тексту Старого Завіту.

Поділ книг Старого Завіту за палестинською традицією

Поділ старозавітніх книг зберігся у двох традиціях: палестинській, яка бере свій початок від єврейських вчених, що проживали у I ст. по Христі в Палестині,

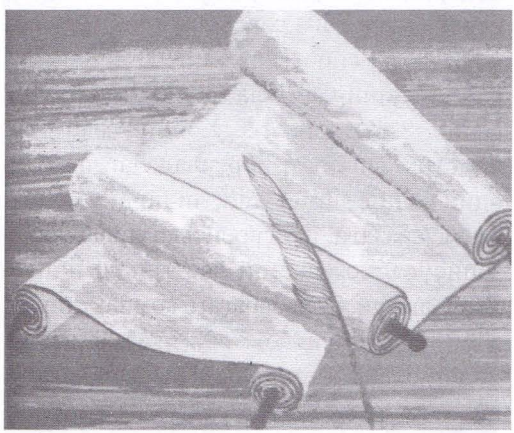

та олександрійській, яку поділяли грецькомовні євреї в єгипетській діаспорі, і яку згодом прийняли християнські Церкви, у дечому змодифікувавши.

Євреї з Палестини поділяли свої святі книги: наш Старий Завіт — на Закон (по єврейськи — Тора), пророків (Невіїм) та інші Писання (Кетувім). Тому ще по-єврейськи цілу старозавітню Біблію від перших літер трьох її складових частин називають абревіатурою «танах» (кінцеве *к* від *Кетувім* уподібнюється до *х*).

Тора — це п'ять перших книг, які пов'язані з особою Мойсея як найбільшого з пророків і посередника в прийнятті Закону. Починаючи розповідь від опису початків світу, переказують вони далі історію Авраама, Ісаака і Якова, щоб завершити свою мову описом виходу євреїв з Єгипту за Мойсея та прийняттям Божого закону на горі Синай. Мойсей не ввійде в обіцяну землю, хоч бачив її здалека з гори Нево в Зайорданні — саме цим закінчується драма людини, яка, хоч була провідником народу, має померти разом з поколінням, що не стане учасником сповнення обітниць. Закон або П'ятикнижжя — найшвидше сформована і найважливіша частина Біблії.

Невіїм або пророцькі книги поділяють на дві частини: перших пророків (сюди входять книги: Ісуса Навина (або Єгошуї сина Нуна), Суддів, Самуїла, Царів) та пізніших пророків (Ісаї, Єремії, Єзекиїла та дванадцятьох).

До третьої групи книг віднесено усі, які не ввійшли до перших двох, (здебільшого вони виникли пізніше): Йова, Псалмів, Приповідок; 5 так званих мегіллот (сувоїв), тобто книги Рути, Плачу Єремії,

Естери, Когелета, Пісні пісень, які читалися під час найбільших свят; а також книги Даниїла, Езри, Неємії, Хронік.

Книги ці творили в розумінні палестинських рабинів гармонійну цілість: 5 книг Тори, 8 пророчих (дванадцять «менших» пророків уважали за одну книгу, так само Самуїла, Царів) та 11 книг третьої частини (Езри-Неємії та Хронік були об'єднані у дві) складали разом число 24. Якщо ж приєднати книгу Рути до Суддів, а книгу Плачу до книги Єремії, то вийде 22 — число літер єврейської абетки. Це відповідає 39 книгам канону Католицької Церкви.

Олександрійський канон біблійних книг

Альтернативна збірка святих книг виникла в єврейській діаспорі у Єгипті, якої осередком була Олександрія. Починаючи з 333 року, коли Олександр Македонський почав свій переможний похід в Азію, грецька культура швидко поширилася на увесь Близький Схід, а грецька мова стала міжнародною, формуючи клімат епохи еллінізму. Єврейська мова на той час була в основному місцевою мовою корінних мешканців Палестини, арамійська поступово втрачала статус міжнаціональної на Близькому Сході, у той час як грецька була мовою філософії, культури, діловодства. Євреї діаспори дуже швидко відчули потребу перекладу Біблії на грецьку мову, і то не лише для читання, а передусім для синагогальної богослужби, адже під час щотижневих зібрань у синагозі завжди читалася частина Тори і рецитувалися псалми. Тому з часом постав переклад Біблії грецькою мовою. Цікаво, що до нього ввійшли також книги, яких єврейський оригінал згодом було втрачено, як-от Ісуса сина Сираха чи Товита; а також книги написані таки по-грецьки, як Книга Мудрості чи 2 Макавеїв.

Крім того, олександрійський канон мав ще декілька особливостей. Порядок книг у ньому був іншим, ніж у палестинському каноні. Звичайно, п'ять книг Тори залишилися на почесному першому місці, але уже як частина історичних книг, до яких ввійшли також книги Ісуса Навина, Суддів і Рути, книги 1-4 Царств (відповідають книгам Самуїла і Царів), 1-2 Хронік (на останньому місці в палестинському каноні).

Порядок пророчих книг також був іншим: спочатку ішли 12 «менших» пророків, потім книги Ісаї, Єремії (а з нею книги Плачу Єремії, Варуха та Лист Єремії), Єзекиїла і Даниїла. Решта книг у різних кодексах та списках мали різний порядок, але впадає в очі наявність аж чотирьох книг Макавеїв, двох книг Езри, а також те, що книги, написані по-грецьки, є у списку святих книг без жодної дискримінації в порівнянні з книгами, перекладеними з єврейської мови.

Ще деякі спостереження. Поділ на дві частини книг Самуїла, Царів, Хронік (1-2 Царів, 3-4 Царів, 1-2 Хронік) мабуть є простим вибором перекладача: чи мати один величезний сувій, чи по два менші. Треба сказати, що єврейська мова, у якій записувалися на той час тільки приголосні літери, була набагато компактнішою в записі від грецької мови, яка має значно довші слова у порівнянні з єврейською, не кажучи вже про обов'язковий запис

голосних, довжину займенників, довгі дієслівні закінчення. Перекладач або переписувачі були змушені до поділу довгих книг на дві частини.

Відносна свобода у порядку книг в різних списках пояснюється просто: адже всі вони були у формі сувоїв. Вже при переписуванні у книгу в формі кодексу виникли питания про почерговість поодиноких книг. Таким чином деякі книги, які в палестинському каноні містяться у третій частині, як книги Хронік, Даниїла, зайняли в олександрійському каноні зовсім інше місце.

Християнський канон старозавітніх книг

Християни як східної, так ще у більшій мірі західної, чи-то латинськомовної, традиції, прийняли олександрійський канон за свій, деяким чином його змодифікувавши. В перших десятиліттях свого існування Церква не мала ще однозначного погляду на цілість біблійного канону, хоч уже в книгах

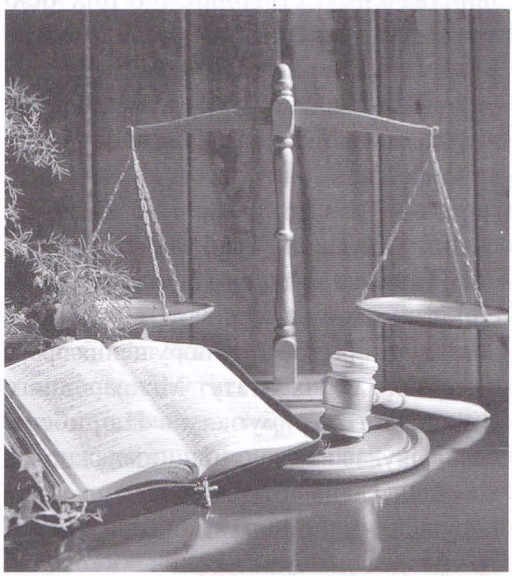

Нового Завіту знаходимо переконання, що до Святих Писань належать не лише 5 книг Тори, як вважали садукеї, ані не тільки ті книги, які збереглися по-єврейськи. На це вказують такі спостереження — знаходимо в Новому Завіті не лише цитати з усіх п'яти книг Тори і майже з усіх книг пророків (Невіїм), а і з деяких книг третьої групи (Псалми, Притчі, Йов тощо). У навчанні Ісуса Христа і апостолів нема вказівок щодо відмінності книг, навпаки, Ісус воскреслий нагадує, що мало сповнитись усе написане про Нього «в законі Мойсея, в пророків та у псалмах» (Лк 24,44; пор. 24,27). Близько 4/5 усіх цитат зі Старого Завіту є взяті у звучанні грецького перекладу Сімдесятьох, а оскільки там немає відмінності щодо тих книг, які виникли у грецькій мові чи були перекладом з єврейської, можна думати, що це розрізнення для християнської Церкви неістотне.

У всякому випадку, християнські Церкви відхилили як незгідну з католицьким вченням думку про те, що канон мав би обмежуватися до книг, написаних по-єврейськи або по-арамейськи, а включили до збірки святих книг також ті, які таки були написані по-грецьки (Мудрість, 2 Макавеїв), або яких єврейський оригінал загубився (книги Товита, Юдити тощо). Все-таки частина олександрійського канону була оцінена як твори, що не виникли з Божого натхнення, як напр. 3-4 Макавеїв, Оди Соломона та ще деякі інші. Хоч і тут довгий час не було одностайності між представниками різних Церков.

(Продовження буде).

Петро Гусак, д-р філософії.
Інститут родини і подружнього життя
Український Католицький Університет, Львів

ПРИРОДНЕ ПРАВО ЯК ПІДСТАВА ДЛЯ ПОЗИТИВНОГО ПРАВА НА ЖИТТЯ

Доповідь на Всеукраїнській конференції:
«Аборт: заперечення права на життя»

Право людини на життя гарантує цілий ряд документів — як міжнародних, так і українських: «Загальна декларація прав людини» (10.12.1948; ст. 3), «Конвенція про захист прав людини та основних свобод» (4.11.1950; ст. 21), а також Конституція України, яка в статті 27 стверджує: «Кожна людина має невід'ємне право на життя». Виникає питання: Яке походження цього права? Чи воно лише позитивне та конвенційне, тобто — результат суспільної угоди чи народного волевиявлення, яке суспільний авторитет (в міжнародному вимірі — ООН, а в Україні — Верховна Рада) зафіксував як норму законодавства, і у випадку, коли суспільна угода зміниться, або ж волевиявлення народу (чи народів) вимагатиме заперечення права на життя для окремих груп людей, то законодавчі формулювання, які гарантують право на життя, втратять чинність або зміняться? Якщо б так було насправді, то розмова про право на життя й увесь пафос його відстоювання не вартували б детальнішої уваги, тому що в будь-який момент людство через своїх легітимно обраних представників на національному чи на міжнародному рівнях могло б його змінити, звузити чи скасувати. У зовсім недавній історії ми маємо яскравий приклад такого правового підходу: саме так розуміли право на життя ті, хто ніше сів на лаву підсудних знаменитого Нюрнберзького процесу (20.11.1945 — 1.10.1946). Підсудні, яких трибунал в Нюрнберзі визнав винними в тому, що заперечували право на життя цілим групам людей, дискримінуючи їх за етнічними, релігійними та расовими ознаками, не визнали свою вину, мотивуючи тим, що діяли у відповідності з чинним законодавством, яке формулював і видавав «легітимний» уряд нацистської Німеччини. З точки зору правового позитивізму та конвенціоналізму їх неможливо було звинуватити. І все ж суд визнав їх винними. Американський суддя Джексон, який зачитував звинувачення, ствердив, що цих осіб привела на лаву підсудних їхня **ненормальна** та **нелюдська** поведінка, яка становить склад злочину, тому що «ми вважаємо злочинною заплановану чи намірену поведінку, яка є хибною як з моральної, так із правової точки зору». Одним з основних було звинувачення в «злочинах проти людства», першим серед яких були названі вбивство і винищування (тобто — порушення права на життя), що їх Статут Міжнародного Військового Трибуналу в Нюрнберзі кваліфікував як злочини «незалежно від того, чи [дані акти] були чи не були порушенням чинного законодавства тієї країни, де вони були скоєні».

Що ж є підставою для права людини на життя, якщо зазіхання на нього *завжди* є злочином, незалежно від прийнятого на тій чи іншій території чинного законодавства? Підстава для права людини на життя є незрівнянно тривкішою та ґрунтовнішою, аніж правовий позитивізм та конвенціоналізм: нею є **природне право.**

Що ж таке природне право? Полишаючи поза увагою можливі — до речі, часто конвенційні — визначення та інтерпретації природного права, спробую звернутися до його суті. Як говорить сам термін, це право, яке випливає зі самої природи речей, в даному конкретному випадку, коли йдеться про життя людини, це право випливає із самої природи людини. Іншими словами: природа людини є підставою та джерелом правових формулювань, які стосуються людини та її суспільного виміру буття. Якою ж є ця природа, якщо вона є підставою для права людини на життя? І чому серед усіх живих істот — якраз на противагу до рослин і тварин — тільки людина має право на життя? Дати відповідь на це питання (і тим самим стати *необхідною основою* для правових формулювань) можуть: 1. філософська антропологія; 2. емпіричні науки, об'єктом дослідження яких є людина; та 3. богослов'я. Кожне правове формулювання, яке стосується людини, її життя та гідності, повинно спиратися на результати досліджень цих наук, інакше воно буде безпідставним, голослівним та відносним. (Я обмежуся тут лише до перших двох наукових напрямків — філософської антропології та однієї з емпіричних наук — біології людини, точніше її підрозділу, званого ембріологією).

Базована на самій дійсності, на даності людини філософська антропологія дає нам зрозуміти, що людина, на відміну від інших біологічних істот, є **особою**, тобто істотою, яка наділена розумом, почуттями та свобідною волею, істотою, що здатна свідомо здійснювати своє буття, «володіти собою» та визначати своє свобідне ставлення до себе та до всього іншого. Через те вона посідає незрівнянну **гідність** та недоторканність, непорушні **права** (які, окрім усього іншого, забороняють також трактувати її як *засіб* для будь-чого). Людина є особою вже тому, що є людиною, що належить до виду *homo sapiens sapiens* (повторення видового означення *sapiens* вказує на те, що в роді *homo* («людина») не існує видів які були б нерозумними, відповідно — не існує індивідуумів роду *homo,* які не були би особами). Особа настільки радикально відрізняється від всього неособового буття, що неможливо, щоби щось стало особою, що не було нею від початку. Щось або є особою, або нею не є. Отже, якщо доросла актуалізована людина є особою, то вона є нею **від початку,** тобто — **від зачаття**, і вже від цього моменту їй притаманна специфічно особова гідність та недоторканні основні права – такі ж самі, які притаманні дорослій людині. Саме тому особа посідає недоторканне

право на життя — від початку свого існування і до його природного (біологічного) закінчення.

Що стосується даних біології людини, і зокрема, ембріології (адже основні суперечки ведуться саме стосовно природи людини до її народження), то сучасна ембріологія говорить нам, що життя людини починається з моменту злиття статевих клітин (точніше — з моменту злиття їхніх оболонок, ще **до** злиття ядер, бо вже з цього моменту статеві клітини починають функціонувати та розвиватися як одне ціле). З цього моменту, завдяки неповторному генетичному кодові, починається розвиток нової людини. (Таким чином, сучасна ембріологія спростовує т. зв. «основний біогенетичний закон» Ернста Геккеля, що виражався формулою: «Онтогенез повторює філогенез» тобто, що в ембріональному розвитку людина начебто повторює еволюційний розвиток від «амеби» через рибу, амфібію, рептилію і т. д. аж до людини. У світлі досягнень сучасної ембріології це твердження є ненауковою нісенітницею, побудованою на нечесності псевдонауковця та фальсифікаціях: Геккель фальшував зображення людських і тваринних ембріонів, щоби їхньою схожістю довести істинність еволюційної теорії Дарвіна. Зигота *вже є* **людиною**, а отже — **особою**, хоча її специфічно особові здатності та особові акти (такі, як мислення, воління, любов, сміх і т. д.) проявляться далеко пізніше.

Подальші стадії пренатальної фази онтогенезу людини, всі диференціації тотіпотентних клітин та утворення органів — *типово людські.* В цьому розвитку не існує якогось «порогу гомінізації», до якого ембріон ще не був би людиною, а після нього — став би. Ось як про це говорить відомий німецький ембріолог Еріх Блехшмідт:

Індивідуальність живої людини зберігається від моменту запліднення, протягом усього розвитку і аж до смерті, змінюється лише фенотип (зовнішній вигляд). Сьогодні це доведений як елементарний принцип біології факт. Досліджувати, на якій стадії розвитку з людської зиготи виникає людина, — хибно вже в засновку. Адже людина не стає людиною, а є людиною, починаючи від запліднення. Ми говоримо про розвиток людини не тому, що із якогось, спочатку, можливо, неспецифічного нагромадження клітин у процесі розвитку все виразніше виникає людина, а тому, що людина розвивається із уже людської клітини... Бути людиною — це не феномен, що випливає з онтогенезу, а дійсність, яка є передумовою онтогенезу.

Це значить, що людина є людиною на *кожній* стадії розвитку, а отже — повинна мати в незвуженому обсязі всі фундаментальні, невідчужувані *права людини* незалежно від стадії її розвитку.

(Продовження в наступному номері).

Стефан Красномовець

ЛЮБОВ ДО ЖИТТЯ

Особлива наша пересторога тим, хто намірився позбутися плоду і хоче вбити уже зачате життя у своєму лоні: не робіть цього, бо за дітовбивство може бути тільки одне — страждання!

Коли спостерігати за забавами маленьких дівчаток (хлопчики гасають здебільшого з пістолетами), то можна побачити, що предметом їхніх забав є ляльки.

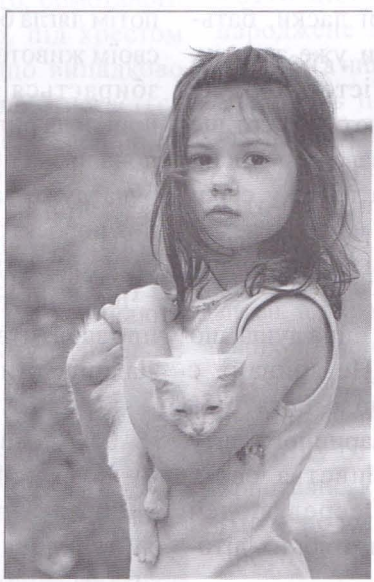

Особливо любо дивитись, як вони поводяться з цими, безперечно цінними для них забавками: як вони їх перевдягають, миють, зачісують, укладають спати, колишуть, які пестливі слова промовляють до цих своїх іграшкових немовлят. А як вони їх оберігають від усяких небезпек, які намалювала дитяча уява... Часто дитина не тільки не віддасть, але й не дозволить побавитись своєю лялькою навіть своїм близьким маленьким подружкам, не говорячи вже про дорослих незнайомих людей.

Дивишся на це і думаєш, якими прекрасними, дбайливими, люблячими матерями стануть згодом ці маленькі дівчатка. Можна сміливо сказати, що вже у лоні матері був закладений для цих дівчаток ген материнства, чи не найбільший дар жінки взагалі. І хоча Господь за гріхопадіння Єви покарав жінку, що в стражданні нарождуватиме дітей (Бут 3, 16), але водночас підніс її гідність, бо лише жінка не тільки започатковує життя окремого індивідума, але практично є началом будь-якого суспільства і як вказує «Словник біблійного богослов'я» (в-во «Місіонер», 1996, С. 292) «є також матір'ю усіх живучих». І навіть більше: внаслідок свого материнства жінка «торжествує над смертю, продовжуючи людський рід», бо повинна здійснити «Богом дану обітницю, що її потомство колись розчавить голову змія — вічного ворога» (Бут 3, 15).

І яка дивна метаморфоза здійснюється пізніше, коли цим маленьким «матерям своїх ляльок-іграшок» судилось стати такими ж люблячими матерями своїх діток, своїх кровинок, виношуваних під серцем протягом певного тривалого часу! Чи очікують вони з такою радістю, радістю повної любові до своєї дитинки, яку приводять на цей світ, з якою колись зустрічали куплену батьками чи близькими родичами іграшкову лялечку? Якщо це так, то можна бути спокійними за долю народженого нового члена сім'ї й людської спільноти взагалі. А коли ця

сім'я ще й християнська, то можна бути певними, що ця дитина отримає добре християнське виховання, а моральні християнські засади, прищеплені їй батьками, будуть тим щитом, що охоронятимуть цю дитину перед всілякими життєвими труднощами, нераз неоднозначними випробуваннями упродовж усього її подальшого життя.

А що чекає небажану, але вже наявну в материнському лоні дитину? У кращому випадку, якщо вона все ж таки побачить цей наш грішний світ, то вона не зазнає належної їй материнської ласки, батьківської опіки! А скільки уже зачатих життєдіяльних дитячих істот так і не побачать світу! Їх знищують ті, хто ще так недавно ніжно піклувався про своїх «іграшкових дитинчат», а тепер у серці цих колишніх «іграшкових матерів» немає навіть бажання споглянути на свою рідну кровинку!

Невже ж у них настільки нища душа, що їм Господня заповідь «Не вбивай» є якоюсь «примхою» Господа Бога?! Та навіть нерозумні істоти тваринного світу рідко допускаються вбивства своїх новонароджених, коли серед людей вбивства «зайвих» чи непотрібних діточок є досить частими.

Розповідь п. Василя Яремчука зі Львова в цьому сенсі особливо цікава.

У господарстві Слободян Степанії, що в селі Помонята на Рогатинщині, свиноматка привела на світ 19 поросят, коли сосків для кормлення вона мала тільки 14. Господиня відібрала п'ятеро найслабших поросят, поклала їх у плитку скриньку і підсунула її собаці Ладі, думаючи, що вона їх з'їсть. Лада, яка напередодні народила шестеро цуценят і яких потопили сусідські хлопці, уважно, можна сказати, з любов'ю обнюхала їх, потім лягла біля них і стала пригрівати їх своїм животом. Зрозумівши, що Лада не збирається їсти поросят, господиня приклала рильця поросят до її сосків і ці почали жадібно ссати, від чого собака була дуже задоволена. Лада прийняла цих поросят за своїх цуценят і практично стала їх матір'ю.

Через шість тижнів, коли треба було продавати весь приплід свиноматки, Ладині «діти» були на 2-3 кг важчі за тих поросят, що їх годувала свиноматка.

Або ще один випадок. Софія Тобілевич — дружина Івана Карпенка-Карого — у листі до Сергія Єфремова від 9 червня 1927 р. повідомляє таке: «Тут (хутір «Надія» — батьківщина славної родини Тобілевичів: Карпо — батько, сини Іван Карпенко-Карий, Панас Саксаганський, Микола Садовський — основоположники українського театру, дочка Марія Садовська-Барілотті — прим. С.К.) є цікава, а навіть *знаменита* (виділення авт.) кицька, що водить курчат, яким загинула мати-курка! А в неї собака поїла кошенят!».

Хтось може сказати, що це певні окремі аномалії в тваринному світі. Може, це й так, але добре було би, якби в людей було більше людяності, подібно як у їхніх братів менших.

Тільки зі сльозами на очах можна було прочитати невеличку статтю Світлани Мартинець «Зраджені діти», опубліковану минулого року в газеті «Експрес» з нагоди Міжнародного дня захисту дітей. Читаєш і перед очима у своїй уяві бачиш залишеного на старій могилі ужгородського цвинтаря новонародженого хлопчика, якого, обмотаного навколо шиї пуповиною, під хрестом знайшли двоє діточок, що випадково забрели на цвинтар. Серце стискається від болю, читаючи рядки про хлопчика з Ковельського дитбудинку, для якого найдорожчими й найпершими істотами були не батьки, а бродячі собаки. І справді, як пише автор статті, «собаки милосердніші за матерів, які залишають свою кровинку на неминучу загибель. В

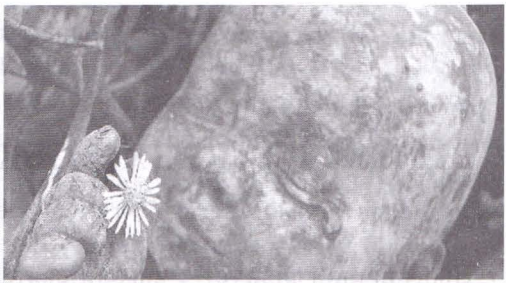

Україні ще пам'ятають випадок, коли в Одесі знайшли дівчинку Оксанку, яку кілька років тому разом зі своїми щенятами вигодувала в буді собака».

І не можна не зацитувати своєрідне мотто цієї статті: «Покинути новонароджене дитя завжди було тяжким гріхом. Та нині чи не кожного тижня дітей знаходять на смітниках, у поїздах, у парках. Породіллі відрікаються від своїх крихіток у пологових домах, викидають діточок з вікон, несуть живими на цвинтар... Що ж діється? Чому іноземці всиновлюють в Україні чужих *хворих* дітей, а українці викидають у смітники своїх *здорових* (виділення авт.)?».

І справді, чому? Наведений у цій статті сумний «фактаж» стосується земель, де ще цінуються моральні засади, де християнські цінності мають певну вагу. Що ж це діється з нами? Чому наші дії часто мерзотніші від тваринних? І мимоволі запитуєш за Володимиром Яворівським: «Що ж ми за народ такий?». Очевидно, не можемо себе тішити тим, що ми християнська країна. Сьогодні потребуємо навернення кожного з нас до Бога, щоби ми в конкретних ситуаціях, коли Господь дарує нам нове життя, вміли з вдячністю і любов'ю його прийняти.

о. Діонисій Заведюк, ЧСВВ,
магістр новіціяту
у Крехівському монастирі св. Миколая

ВІДПУСТ У КРЕХІВСЬКОМУ ВАСИЛІЯНСЬКОМУ МОНАСТИРІ СВ. МИКОЛАЯ

Цьогорічний відпуст з нагоди свята Перенесення мощей св. Миколая з Мир Ликійських до Барі відбувся у Крехівському монастирі отців Василіян у суботу й неділю 20-21 травня. Хоч саме свято припадає, за старим стилем, на 22 травня, крехівський відпуст переноситься завжди на найближчу неділю. Святий Миколай є покровителем василіянської обителі у Крехові не тільки тому, що вона носить його ім'я, але також тому, що тут зберігається чудотворна ікона Святого. Відтоді, як у 1990 році монастир було повернуто законним власникам, монахам Чину святого Василія Великого, на відпуст св. Миколая-літнього рік-річно збирається величезна кількість паломників не тільки з поблизьких околиць Львівщини, але з різних місцевостей Галичини, Волині, Закарпаття, Поділля, навіть зі східної України, Білорусі та з Польщі.

Програма цьогорічного відпусту, як і попередніх, розпочалася о 16 год. хресною дорогою по горі Побійній. У ній взяли участь владика Діонісій Ляхович, ЧСВВ, о. Протоігумен Григорій Гриньків, ЧСВВ, синкел Сокальської єпархії отець мітрат Михайло Ткачів, багато священиків і вірних. Теми проповідей-повчань, які на зупинках-стаціях хресної дороги виголошували владика і священики, були взяті з енцикліки Папи Венедикта XVI «Бог є любов». Після хресної дороги у монастирській церкві Преображення Господнього був відслужений молебень до Пресвятої Богородиці, а в 20.00 год., після винесення чудотворної ікони св. Миколая на відпустову площу перед монастирем, монахи-василіяни при участі численних прочан відслужили Велику вечірню з литією.

О 22 год. відбулася архієрейська Божественна Літургія, яку у співслужінні численних священиків відправив владика Діонісій Ляхович. Під час Літургії прийняли дияконські свячення троє братів-василіян: Йосафат Хаймик і Даниїл Сікора з України та Сільвіо Літвінчук з Бразилії. Співав хор студентів Василіянської семінарії у Брюховичах. Опівночі почалося молитовне чування в храмі, у програму якого входили: молебен до св. Миколая, вервиця з розважанням воскресних таїнств, інші моління. У той же час поблизу монастиря було організовано чування для молоді при ватрі, яке провели викладачі Інституту родини Українського Католицького Університету. В неділю зранку відбувся похід до джерела, де відслужено молебень до Пресвятої Богородиці та освячення води. О 8.00 год. почалася торжественна утреня, а опісля — акафіст до святого Миколая. Завершилося торжество архи-

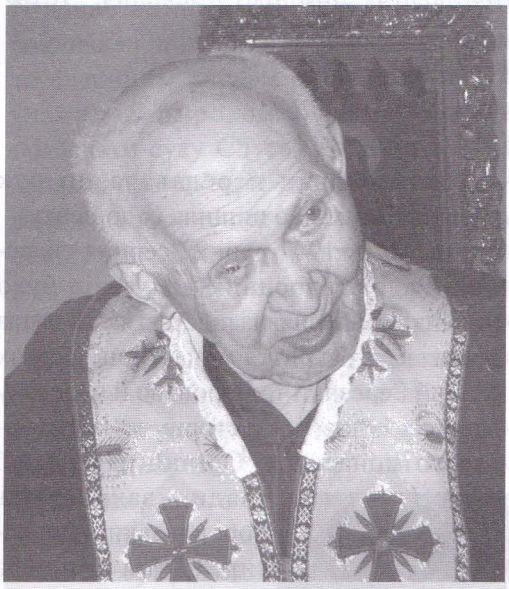

о. Дам'ян БОГУН, ЧСВВ ісповідник віри, Протоігумен під час підпілля УГКЦ, 21травня відсвяткував 70-ліття священства

єрейською Святою Літургією, яку відслужив архиєпископ Ігор Возьняк, ЧНІ, у співслужінні владик Діонісія Ляховича, ЧСВВ, Софрона Дмитерка, ЧСВВ, та численних священиків. Натхненну та змістовну проповідь під час Літургії виголосив преосвящений владика Ігор, а парохіяльний хор монастирської церкви під керівництвом о. Василя Мендруня, ЧСВВ, возвеличив свято своїм чудовим співом.

Цей день був знаменний ще тим, що одному з учасників відпусту, о. Дам'яну Богуну, ЧСВВ, якраз 21 травня сповнилося 70-ліття від дня ієрейських свячень. Наприкінці Божественної Літургії о. Протоігумен Григорій Гриньків сердечно привітав ювіляра, а також вручив йому вітальну грамоту від папи Венедикта XVI.

Господь поблагословив ці дні чудовою погодою, що посприяло усім учасникам свята в здійсненні їх задумів. На протязі двох днів величезна кількість паломників приступили до святих тайн Сповіді та Пресвятої Євхаристії. Майже без перерви, вдень і вночі, сповідали вірних одночасно два десятки священиків, а до св. Причастя приступили коло 7 тисяч осіб. Усіх же прочан, які взяли участь у програмі святкувань було близько 20 тис. осіб.

З певністю можна сказати, відпуст з нагоди свята св. Миколая у Крехівському святомиколаївському монастирі став справжнім святом духовності, спільної молитви і прослави Пресвятої Тройці.

Використовуючи нагоду, хочу від імені свого і всіх монахів Крехівської обителі подякувати всім, хто прибув на відпуст св. Миколая: преосвященим і дорогим владикам, всечесним і преподобним отцям, преподобним братам і сестрам, а також усім прочанам. Хай Господь вас щедро благословить і зміцнює своєю благодаттю. Будемо радо вітати вас і надалі у нашій обителі: чи на празник святого Миколая наступного року, чи на храмові свята Преображення Господнього і Покрови Пресвятої Богородиці, чи на хресній дорозі в останні неділі кожного літнього місяця, чи в будь-який інший час. А якщо б у когось з юнаків зродилося бажання посвятити себе на службу Богові у Василіянському монашому Чині — Крехівський монастир стане для нього першою школою чернечого життя у служінні Богові та ближнім.

Підготувала с. Домініка Данканич, ЧСВВ

ВІРНІСТЮ І ПРАВДОЮ

о. Йосиф Василь Завадяк, ЧСВВ

Отець Йосиф Василь Завадяк народився в с. Новоселиця Міжгірського р-ну, що на Закарпатті. Навчався в Хустській гімназії, закінчив її в 1927р. 15 листопада 1927р. Василь вступив до Василіянського монастиря на Чернечій горі в Мукачеві. Разом з чернечою рясою прийняв нове ім'я — Йосиф. Наступні 1928 та 1929 роки перебував на новіціяті, де глибше пізнав християнські чесноти та монаше життя. У 1929р. бр.Йосиф розпочав вивчення гуманітарних наук в Малому Березному на Закарпатті, пізніше в Лаврові, біля Самбора та Добромилі. У 1937р. повернувшись на Закарпаття, 3 травня 1937р. брат Й. Завадяк склав довічні обіти, а в празник Преображення Господнього 19 серпня цього ж року на Чернечій горі в Мукачеві слуга Божий прийняв ієрейські свячення з рук преосвященного владики Павла Гойдича. Отець Йосиф був ігуменом Боронявського монастиря.

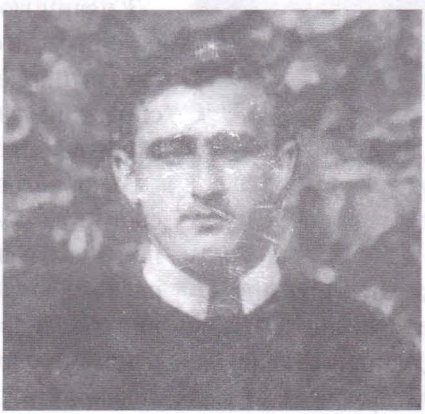

З кінця 1944 початку 1945 рр. більшовицька пропаганда й атеїстична ідеологія щоразу то більше заповнювала терени Закарпаття. 29 червня 1945р. тутешні монастирі враз із цілим Закарпаттям були приєднанні до Радянської України. Почалася ліквідація єпископства й священства УГКЦ. Церкви та парохії радянська влада насильно передавала до рук православних, або нищила їх дощенту.

В цьому ж 1947 році 22 серпня обласною Радою народних депутатів було прийнято рішення, на підставі якого влада домагалася закриття монастирів у селах Малий Березний та Бороняво й передачу монахів із цих монастирів до Імстичівського монастиря. Органи радянської влади закривають Боронявський монастир. Отця Йосифа арешт минув і слуга Божий розпочав активну підпільну діяльність.

В березні 1949р. комуністична влада категорично заборонила о. Завадяку священичу діяльність і запропонувала перейти на російське православіє, на що Слуга Божий відповів: «…я давав присягу Господу Богу і Папі. Своєї присяги не відречуся». Коли ж численні розмови й попередження у кабінетах влади і КДБ не дали результатів, 12 червня 1950 р. співробітники КДБ заарештували Слугу Божого. Своє тимчасове ув'язнення впродовж декількох місяців слідства о.Йосиф відбував у в'язниці Хуста. «Отця забрали в тюрму, бо не хотів підписувати православ'я, не хотів відректись свого чину» — згадує свідок зі села Бороняви.

Під час слідства о. Завадяка часто викликали на допити, на яких психічним та фізичним тиском намагалися його зламати. Вироком Закарпатського обласного суду Слуга Божий о. Йосиф Завадяк засуджений до двадцяти п'яти років позбавлення волі. Після суду священик був направлений через Львівську тюрму-розподільник у табори ГУЛАГу м. Воркути. У Воркутських таборах о. Завадяку часто доводилося зустрічатися віч-на-віч зі смертю. Слуга Божий важко пережив трагічну смерть свого співбрата у священстві о.Івана Чейпеша, якого на очах о. Йосифа розстріляли, й він стік кров'ю. Слуга Божий супроводжував вмираючого гарячою молитвою й подав о. Чейпешу останнє благословення.

У 1956 р. Слугу Божого було звільнено з-під варти із зняттям судимості. Він повернувся до Хуста і влаштувався на роботу «простим бензозаправщиком» в каменоломні села Рокосово. Виконуючи обов'язки заправщика, священик і тут умів бути зразковим працівником й порядною людиною. «Він дуже активно віру християнську католіческу проповідував там межи робочими. А то не любилося їм, енкаведистам» — читаємо в свідченнях.

Органи КДБ вислідили, що о. Йосиф і далі серед вірних душпастирює, і у дні вільні від праці виїжджає у ті місцевості, де його знали як священика. Його неодноразово викликали до органів КДБ. Отець Йосиф був досить сміливим і говорив: «Мене судили на двадцять п'ять років і ще нехай судять на двадцять п'ять — на православ'я не підпишуся». Бачачи його сміливість й свою безпорадність, органи КДБ вирішили позбутися священика. Посилили слідкування за отцем Завадяком і, старанно вивчивши постійний маршрут священика на роботу й додому, який він завжди долав на велосипеді, вчинили на нього наїзд вантажною машиною. І потім ще, вискочивши з машини, залізними ломами били по тілі й по голові, залишивши від'їхали. Підібрав тяжко зараненого о. Йосифа чоловік, що над ранком легковим автомобілем простував тим шляхом, повіз його до лікарні, де о. Йосиф прийшовши до пам'яті, сказав: «Що зі мною сталося? Я їхав на ровері» і, не приходячи до тями, помер». Це сталось вночі 4 грудня 1958р на празник Введення в храм Пресвятої Діви Марії, у м. Хусті

Під натиском КДБ лікарі Хустської лікарні стверджували, що о. Йосиф був травмований внаслідок падіння з велосипеда. Однак, як стверджують очевидці, на грудній клітці священика було видно слід від шини автомобіля. Серед важких травм встановлено й тріснений сечовий міхур, що вказує факт наїзду вантажівки, а не просте падіння з велосипеда. А вже після ексгумації тлінних останків отця Йосифа, на черепі знайдено окис заліза, що підверджує добивання священика металевими ломами.

Звістка про трагічну смерть отця розійшлась по всіх околицях, несучи тяжкий біль душам усіх, хто знав слугу Божого. «Похорон відбувся в лікарні, прибуло декілька вірних, бо не було доступу усім бажаючим через контроль кагебістів».

12 травня 2000р. відбулося перезахоронення тлінних останків о. Завадяка до с. Бороняво. У перезахороненні взяли участь єп. Іван Маргітич, о. Атаназій Чейпеш, ЧСВВ, о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ й інші священики, а також багато монахів та монахинь, численні вірні УГКЦ. Тепер тлінні останки Слуги Божого зберігаються у церкві монахів-василіян с. Бороняви.

25 лютого 1992р. на підставі ст.1 Закону України РР «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» від 17 квітня 1991р., о. Йосифа Василя Завадяка реабілітовано.

Посмертна слава о. Йосифа не згасає серед вірних УГКЦ, а навпаки скріплює любов до Бога й вірність своєму народові і Церкві. Сьогодні о. Йосиф заступається своїми молитвами за тих, хто молиться до Господа через його заступництво. Про отримані ласки за посередництвом Слуги Божого свідчить багато людей, зокрема жителів с. Бороняви. Зразкове й світле життя о. Йосифа Завадяка, як ієромонаха Василіянського Чину, сьогодні є джерелом сили для усіх тих, хто змагається за здобуття Царства Божого у монашому подвизі, як також, є славою цілої монашої спільноти, що спрямовує усі свої життєві сили на посвяту Богові.

Якщо хтось має інформацію стосовно поданого кандидата до беатифікації ласкаво просимо надсилати її за адресою:

Місія «Постуляційний Центр
беатифікації й канонізації святих УГКЦ»
пл. Соборна, 3а
м. Львів 79008
тел./факс (0322) 79-84-42

бр. Даниїл Сікора, ЧСВВ,
м. Перемишль

ТВІР ЙОГО ДУХА

Не тільки своїми місіями і ґрунтовними реколекціями прославився о. Єремія Ломницький, але й тим, що Господь Бог вибрав його як знаряддя для заснування першого в Галичині чернечого згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії. З такими думками о. Єремія носився від 1886 року, коли мав нагоду перебувати в Отців Єзуїтів у Старому Селі. Самі вони підказували, що василіянам потрібно заснувати згромадження, яке би провадило захоронки та допомагало недужим. Поляки таке згромадження мали, українці — ні. Перейнятий цією ідеєю, о. Єремія протягом п'яти літ шукав способу створення такої інституції. І така нагода трапилася.

У 1891 році чотири василіяни були запрошені на місію в село Жужель Сокальського повіту. Провідником цієї місії був о. Ломницький. Одного дня до нього підійшли декілька місцевих дівчат, які мріяли повністю присвятитися Богові в якомусь монастирі. Пізнавши і відчувши Боже Провидіння, о. Єремія

запропонував місцевому пароху отцю Кирилові Селецькому, щоб той дав свою «фірму» для правового заснування жіночого згромадження, оскільки у зв'язку з Добромильською реформою до василіян у Галичині ставились дещо упереджено, навіть з недовірою. Необхідно було прикриття іншим іменем. Отець парох Селецький заявив, що не розуміється «ані на правилах законних, ані на законнім дусі і провадженню такого згромадження», як також не має коштів на його утримання. Проте отець Ломницький запевнив, що духовним проводом дівчат, як і матеріальними справами, займуться виключно василіяни. Переконавшись у серйозності наміру молодого василіянина, о. Селецький, який мав їхати за новим призначенням до Рави-Руської, залишився і допоміг знайти перший дім для нової інституції.

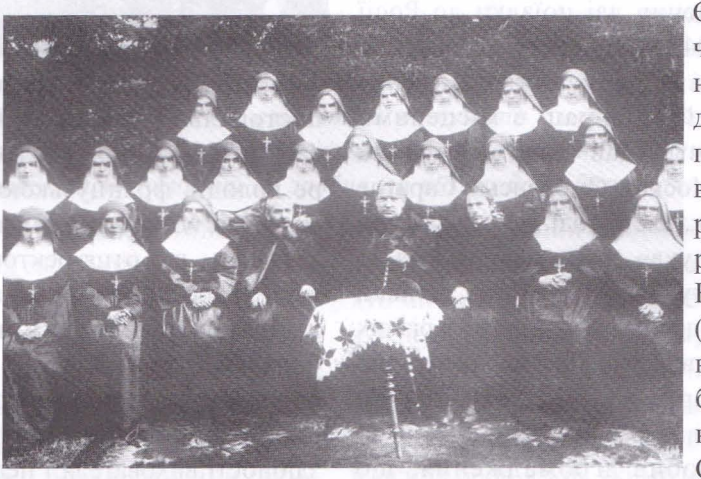

28 серпня 1892 року згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії було засноване. Першою Сестрою Служебницею стала Йосафата Михайлина Гордашевська, яку особисто покликав її духівник о. Єремія Ломницький (як відомо, у червні 2001 року сестра Йосафата Гордашевська була проголошена Блаженною).

Відтоді о. Єремія перебував на різних становищах та у різних монастирях (Лаврів, Добромиль, Жовква, Львів, Бучач, Кристинопіль, Михайлівка, Краснопуща, Улашківці, Дрогобич). Це було пов'язано з тим, що Отець вмів здобувати прихильність людей, мав широкі зв'язки з високопоставленими особами й виявив себе добрим економом. Тому, через брак людей, о. Єремію часто переносили туди, де виникала потреба. У вересні 1894 року він переїхав до Кристинополя (нині Червоноград), де було відкрито новіціят Сестер Служебниць, і став їхнім духівником. У 1898 році Митрополит Сильвестр Сембратович вдруге призначив отця Єремію комісаром (тобто головним провідником) ССНДМ.

22 липня 1902 року о. Єремія здав свої комісарські повноваження о. Платоніду Філясу, ЧСВВ, — але ніколи не забував про своїх духовних дітей. У зв'язку з цим написав Сестрам листа, в якому просив, аби ті «не забували наук, що в них я вас завжди виховував. Будьте вдячні Господу Богу за святе покликання, а сумлінні й вірні в заховуванні обітів і правил. Одні одних шануйте й любіться як невісти Христові й Божі діти. Кожного

вашого настоятеля шануйте як заступника Христового. А всіх людей будуйте покорою й побожністю. Не забувайте про мене в своїх молитвах... я зо своєї сторони, як від першої хвилі, коли Бог покликав вас, так до самої смерти буду за вас пам'ятати при кожній Службі Божій і в щоденних своїх молитвах, щоб ви були вірні й досконалі тепер, а щасливі навіки».

Отець здійснив дві поїздки до Росії протягом 1904-1908 років як відпоручник Митрополита Андрея з метою вивчення можливостей співпраці з місцевими уніятами, відвідав такі міста, як Петербург, Москва, Смоленськ, Саратов та Симбірськ, але й тоді не забував про «твір свого духа», часто навідувався до Сестер, листувався з ними. А скільки отець Єремії доводилось зазнавати різних терпінь від своїх співбратів і навіть від самих сестер. Сам зізнався: «багато терплю від вас і через вас» але мимо того так любив згромадження, що повторював: «як хто на вас стріляє — наставляю свої груди». Навіть із Симбірська, куди був вивезений на заслання російськими «визволителями», перед смертю передав Сестрам своє «благословення й послідне упімнення, щоб любились та держались разом». Заповіт свого засновника й батька-настоятеля Сестри Служебниці виконують і зараз, і не тільки в Україні, а й за кордоном — всюди, де вони служать.

З 1907 по 1915 роки о. Ломницький був ректором Станіславівської духовної семінарії і виконував цю функцію дуже сумлінно та жертовно, передаючи молодим вихованцям головні й підставові

форми духовного життя. Викладав пасторальну теологію, методологію, катехитику, риторику та гомілетику. Добре володів французькою мовою, знав моральне богослов'я. Колишні вихованці згадують, що отця-ректора дуже поважали і любили в семінарії як нижчі настоятелі, так і всі питомці; він був для багатьох прикладом жертвенного священика, визначного місіонаря і ревного монаха. Маючи колосальні здібності вихователя і педагога, як і великий досвід місійної діяльності, отець Єремія виявив себе великим виховником священичої молоді.

В 1914 році російські війська зробили вдалий наступ на Австро-Угорщину, якій належали в цей час українські землі. Галицьких українців, що викликали підозру у царської влади, було відправлено на заслання в найдальші міста Росії. Так у Симбірську опинилося близько 800 галичан, серед яких було багато духовних осіб, адвокатів, лікарів, літераторів та інших представників української інтелегенції. Між ними був там і отець Єремія Ломницький, але про це розповім у наступному листі.

о. Йосафат Романик, ЧСВВ
м. Перемишль

ВІН БУВ СВІТЛОМ ДЛЯ СВІТУ

В попередніх числах «Місіонаря» ми публікували фрагменти звіту Митрополита Йосифа Рутського для Папи Урбана VIII про життя і смерть св. Йосафата. Тому, що тривав Великий Піст, час спогадування страстей і смерті Ісуса Христа, ми подали уривки зі звіту, які відносяться до останніх годин життя і смерті св. Йосафата, які були дуже подібні до Страстей Христових. Сьогодні розпочинаємо публікацію «Звіту» в повністю, від початку.

Цей «Звіт» — перший життєпис св. Йосафата, тим цінніший, що написаний його найближчим другом. Митрополит Рутський знав Йосафата, як ніхто інший, впродовж майже двадцяти років був щоденним свідком його життя, поведінки, чеснот, діяльности. Вони разом відновлювали підупалий василіянський Чин, разом боролися, щоб на початку XVII століття рятувати смертельно загрожене З'єднення, Берестейську Унію. Отже, ніхто краще не міг би описати життя св. Йосафата. Митрополит Рутський це зробив, за що ми йому безмежно вдячні.

«Йосафат Кунцевич, Полоцький Архиєпископ, від своєї молодості, коли ще жив у світі, був мужем особливої побожності і праведности життя; часто відвідував уніятську церкву Святої Тройці в Вильні і не пропускав жодного Богослуження, які кожного дня в цій церкві, згідно з монашим звичаєм, відправлялися, а також і Утреню, яка відбувалася перед світанком. В часі, коли розпочалося З'єднення, схизматики відтягнули від цієї церкви майже всіх, так, що навіть у свята збиралось там ледве двадцять осіб обох статей, а з клиру був тільки один монах з титулом Архимандрита, який не мав коло себе жодного монаха, — тому-то монастир був опущений, а церква для тих, що до неї приходили, була порожня. Не так було у схизматиків: величезний натовп людей, яких їхня церква не могла помістити, церковні ризи блискучі, і все інше, що звичайно людей приманює, у великій кількості, — без огляду на це добрий юнак, просвічений самим Богом, бо тоді серед з'єднених у Вильні не було нікого, хто міг би йому пояснити речі, пов'язані з Унією, не відійшов від церкви. І так у ній сам був дяком, сам читцем, сам, нарешті, нерідко дзвонарем — і все це виконував радо й безплатно, за рахунок власних обов'язків, якими був зв'язаний на службі одного виленського міщанина, купця. Не тільки вдома, але також у крамниці, більше часу присвячував читанню духовних книжок, ніж на те, щоб заохочувати перехожих до купівлі товарів, що було звичайно в купців.

Врешті сталося так, що в 1604 році, у віці двадцяти з лишнім літ життя, вибирає монаше життя згідно з Правилами Святого Отця Василія, в обряді греко-католицькому, у Вильні, при церкві Святої Тройці. А початок цього життя був такий, що впродовж кількох років не вживав жодного іншого напою, крім звичайної води; і, мабуть, так поступав би ціле життя, якщо б не тяжка хвороба шлунка,

яка виникла через це і якщо б його, послушного, не зупинили його настоятелі, які про це дізнались. Якщо в тій справі його зупинили, то, однак, до ще більших умертвлінь, як волосяниця, самобичування, пости і чування, якими впродовж цілого свого життя віддавався, — вже не заохочували. До того можна додати ще й те, що був постійно заглиблений в розважанні Божих справ, а не менше в читанні книжок, в чому досягнув так багато, що в короткому часі, на збудування і на подив усіх, почав виголошувати проповіді до народу. А що гідне ще більшого подиву — це те, що постійне вивчення книжок, і то тільки слов'янських і польських (бо латинської мови або якоїнебудь іншої, поза рідною, не знав), спричинило, що здобув такий досвід у подоланні і відкиданні помилок схизматиків і єретиків, такий дар дискутування, що навіть найбільш вчений богослов у цих справах не міг би з ним зрівнятися, ані жодний єретик або схизматик йому опертися. Внаслідок того католики назвали його «бичем схизматиків і єретиків», а схизматики, змінивши його ім'я Йосафат, назвали його «душехват», що в простій мові означає «злодій душ». Крім того, цей муж мав такі щасливі дарування, що навіть найважчі речі відносно тайни Святої Тройці легше міг зрозуміти, ніж хтось наймудріший міг би йому виявнити. А що говорити про предивну його пам'ять, в якій не мав тільки того, чого ніколи не читав або не чув. Можна б назвати його хронікою, або бібліотекою всіх книжок, а передусім Святих Отців.

Цей муж, з природи приготований до всякого добра, не задовольнився такими особливими дарунками душі, але додав ще до того постійну вправу у всякого роду чеснотах, в яких мав такі досягнення, що, на думку всіх, був гідний, аби його поставити на свічнику, щоб світив усім. Тому-то, коли теперішній Всесвітліший Митрополит всієї Русі, Йосиф, був піднесений з Віленського Архимандрита на Митрополита, він, Йосафат, увійшов на його місце. Через те, що тоді згаданий монастир був щойно на початку реформи і його заселювали тільки молоді монахи, які до проводу монастиря і провадження різних справ ще не були достатньо підготовлені; рівночасно віддавалися ще й студіям, а старі монахи, нереформовані, хоч ті справи могли виконувати, одначе звикли до легшого способу життя, і тому за них не бралися, — згаданий муж протягом кількох років, на найбільше задоволення всіх, виконував обов'язки не тільки Архимандрита, але й сталого сповідника монахів, монахинь і світських вірних, чоловіків і жінок, в церкві був дяком, і економом дому. Був також постійним оборонцем вбогих, вдів, сиріт і покривджених, як також був вправний і щасливий в залагоджуванні суперечок, а в праці над душами — дуже ревний.

Христос Воскрес!!!
Дорогі брати, з деякими питаннями хочемо звернутися до вас щодо статті, яка була опублікована в квітні 2006 р.Б. в журналі «Місіонар». Мова йде про оповідання «Мій приятель — мій ворог», автором якого є о. Ігнатій Теофор Янтух, ЧСВВ. Як відомо, в цьому оповіданні розповідається про прикрий випадок, який стався у дитинстві автора. Наше звернення полягає у нерозумінні описаних і застосованих окультних практик, тому що тут нема, або ми не бачимо критики щодо них, оскільки відомо, що Церква Христова застерігає від таких дій. На нашу думку, прочитавши цю статтю, більшість людей, особливо тих, які перебувають в даний час у певній кризі, можуть сприйняти це як поради і застосувати їх. Просимо вас дати відповідь нам на сторінках журналу. Дякуємо.

Шановні читачі! Справді, не стаття, а оповідання «Мій приятель — мій ворог» містить у собі описання відвідин т.зв. зільника, людини, яка, використовуючи різні методи, часто заборонені Церквою, намагається лікувати людей або ж допомагати їм у їхніх бідах. Пережив це й автор оповідання, і в своєму автобіографічному творі поділився з читачами своїми переживаннями. Очевидно, багатьом людям не зробило б честі, що в труднощах вони не змогли мужньо витерпіти випробовування, а терпіли їх за гроші. Дехто може обурюватися, що побожні люди, не мали б знущатися і дратувати тварин. Дитячі пустощі призвели до важких наслідків. Батьки, хоча й були віруючими, шукали будь-якого порятунку. Можемо зробити висновок, що не завжди ті, які вважають себе побожними, повністю віддаються на Божу опіку і шукають ліку тільки в «офіційної»медицини… Показовими є слова при кінці короткого оповідання, коли то сестра плакала: «Хто ж його схоче?». О. Ігнатій, як про це згадано, пережив підпілля, витерпів тюрму і табори, віддався Богу в монашому і священичому стані. Чи не є це прикладом, щоб і ми, не дивлячись на помилки і важкі переживання, не падали духом, бо є «Хтось, що нас таки хоче» — Христос Господь! Саме тому твір «Мій приятель — мій ворог» варто сприймати не як програмну чи релігійну статтю, а як оповідання, в якому читачеві пропонується самостійно вирішувати про моральність чи неморальність вчинків його героїв, звертаючи, звичайно, увагу на наслідки і закінчення пропонованої історії.
ієром. Корнилій Яремак, ЧСВВ, головний редактор

ВИПРАВЛЕННЯ!

У № 5 «Місіонаря» за 2006 рік на ст. 2 трапилася помилка: замість *Папа Бенедикт XII* слід читати *Папа Венедикт XVI*.

о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
м. Бар, Вінницька обл.

ЗУСТРІЧ БІЛЯ КРИНИЧКИ

Напередодні зелених святат згідно звичаїв діти радісно ходили лугами і збирали різні квіти. Деякі квіти були рідкісні. За давньою традицією ці букети квіточок і віночки понесуть на Зіслання Святого Духа до церкви, щоб освятити.

Зелені луги розтяглись аж до лісу. Під лісом біля перехрестя доріг із джерела витікала вода, утворюючи потічок, який протікав вздовж лугів. Саме тут починались схили гір, які були вкриті заростями кущів ліщини і дубів. Біля стежини, яка поєднувала дорогу з джерелом, стояв розбитий камінний хрест, і хто йшов дорогою завжди міг стежиною підійти до джерела, щоб освіжитись чистою джерельною водою. Ця стежина ніколи не заростала. Люди приходили до кринички навіть із інших сіл. Так називали це чудове прикрашене природою джерело, над яким піднімались високі дуби, а з другої сторони розташувався зелений луг, вкритий неначе квітучим килимом Діти лугами підійшли до джерела. Найперше хлопчики почали пити воду, набираючи у свої долоні, одна дівчина завважила:

— Не можна з цієї кринички пити воду не перехрестившись, — говорила вона з піднесенням у голосі.

Діти перехрестились і, навіть, відмовили «Отче наш», по черзі ставали на коліна, набирали воду у долоні — пили, вмивались цією водою, освіжаючись від гарячого літнього сонця. У тіні дубів, в їхнім затишку діти відпочивали, розглядаючи різні квіти, які вони назбирали.

Старший хлопчик Івась підійшов до розбитого хреста і почав піднімати каміння, яке лежало поруч. Він хотів з цього каміння скласти хрест. Марійка знову звернулась до Івана:

— Не можна цього каміння розкидати, адже це каміння з хреста, якийсь безбожник розбив його.

Івась, підносячи камінь, поклав його вище:

— Зберімо це каміння і складімо на купку, де стояв хрест, — промовив Івась.

Хлопчики підтримали Івасеву ідею і позбирали каміння на місце, де стояв хрест, а дівчата прикрасили це каміння різнобарвними квіточками.

— Помолімося, адже ж тут стояв хрест, і місце тут святе, — запропонувала побожна дівчина Марійка і перехрестилась.

Хлопці і дівчата перехрестились і відмовили «Отче наш» і «Богородице Діво»…

Після молитви прибрали навколо сміття — гілячки, пляшки, повиривали буряни і, ще раз помолившись, пішли дорогою до свого села.

— А що, як би ми сюди частіше приходили — говорили між собою діти.

— А я скажу своєму батькові, і ми зробимо хрест і поставимо на це каміння, — говорив найменший хлопчик Андрій.

Сонце червоним кружалом заходило за обрій. Діти радісні повертались додому з великими букетами квітів та різноманітного зілля. Завтра разом з своїми матерями вони їх понесуть до церкви.

Після Зелених Свят Андрійко все-таки приніс з дому невеликий деревяний хрест і встромив його в каміння на тому місці де стояв колись камінний. Все це він виконав так, що ніхто не бачив цього, радів, що спромігся на такий добрий вчинок. Біля хреста поставив скляну баночку з водою і, нарвавши квіток в долині, зробив букет. Помолившись, він пішов додому, а вдома про все це розповів батькові.

Батько схвалив його вчинок і сказав йому:

— Ісус із любові до людей дав себе розп'яти на хресті, тому ворог Христа — сатана завжди бореться проти нього. Але Христос переміг диявола і постійно перемагає його. Прийде час, що там знову буде стояти хрест на славу Божу ще величніший, як до цього.

Андрійку, молись за того чоловіка, який розбив цього хреста, виконуючи волю безбожників, які змусили його це зробити, молися за його навернення до Бога і покаяння за свій ганебний вчинок. Тільки, щоб у школі про твій вчинок не дізналися, бо там також воюють з Богом.

Протягом цілого літа діти приходили до кринички, біля хреста завжди ставили квітки, а також клали віночки із квітів на розбите каміння.

Та найбільше дивувало всіх, що діти тут біля хреста співали молебні до Пресвятої Богородиці, чи до Серця Христового, відмовляли молитви.

Через деякий час хтось приніс ікону Пресвятої Богородиці з Дитятком Ісусом. І тоді виникла їм думка збудувати капличку. Стіни виплели з прутиків ліщини і навіть покрили очеретом. Про це вже говорили в селі, але батьки були задоволені, що діти гарно проводять свій час і своїм розумом випередили батьків. Молільники, заходячи до каплички, завжди відчували, що знаходяться на святому місці.

Через деякий час принесли більші образи Марії та Ісуса і прикрасили їх рушничками. Але були в селі люди, яким це не подобалось. Про це говорили навіть на колгоспних зборах і в школі.

Настала осінь, діти знову пішли до школи. Перші дні, як завжди, пройшли бурхливо, почалась нова пора навчання. На виховних годинах учням докоряли за капличку, за те що вони туди приходять, ставлять свічки, моляться... Їм приписували це як незнання природничих наук, а їхні релігійні переконання прирівнювали до забобонів і насміхалися з них. Найбільше перепало Андрійку. Все таки дізнались, що це він поставив хреста. Викликали батька, картали за неправильне виховання дітей, але він рішуче відповів:

— Прийде скоро час, що ви всі прийдете до Бога, а там, біля кринички, буде стояти

знову великий хрест. І ніхто цьому не буде дивуватись. Я вірю, що хрест переможе.

Ця відповідь декого обурила, але він надіявся на зміни.

Невдовзі селом пронеслась чутка, що біля кринички хтось все упорядкував по своєму. Зник хрест, розкидано каміння і розвалена капличка. Та сюди завжди приходять, як діти, так і старші, щоб освіжитись чистою водою з джерела, якого ніхто не міг закрити.

Пройшли роки, упав безбожницький режим влади. Люди, як після війни, почали відбудовувати зруйновані храми, встановлювати пам'ятні хрести, будувати каплички. Вже більше ніхто не переслідував за визнання Христової віри. Під лісом біля кринички невдовзі побудували капличку і встановили високий дерев'яний хрест з розп'яттям Ісуса Христа. Особливо урочистим було посвячення цього урочища. Прийшли навіть ті, які колись вороже ставились до релігії. Біля каплички поставили лавочки, щоб можна було відпочити і поговорити з Богом.

Після закінчення університету Андрій проживав далеко від дому в обласному місті, але завжди навідувався до своїх рідних у село. Зі станції він завжди йшов дорогою через ліс, вийшовши з лісу, він заходив до каплички, щоб подякувати Богові за отримані ласки.

Було це влітку. Андрій повертався додому і як не дивно, побачив на лавочці старенького, заросłого, неохайно одягненого чоловіка, що щось собі буркотів під ніс.

— Слава Ісусу Христу! — привітався Андрій. Незнайомий як би нічого не чув, не відповідав. Андрій сів поруч на другу лавочку і почув таке:

— Ох і часи настали. Люди всі злі, все ламають, продають, крадуть. І до чого це все дійде, такого і після війни не було.

— Та не все ламають. Ось дивіться побудована каплиця перед вами, а раніше була зруйнована — відповідав Андрій, заспокоюючи свого співрозмовника.

— Оце тільки будують церкви та каплиці, а життя ніякого, — після деякої мовчанки продовжив:

— До речі, я тільки вам признаюсь, що я тут два чи три рази розбивав хрест, а за це мені тоді добряче платили. Можливо за це мене Бог покарав, якщо Він є, бо бачите став я волоцюгою. Всі відреклись від мене: жінка, діти, родичі…

— А я тут два, чи три рази ставив хреста і думав, хто би це міг так руйнувати, адже тут святе місце, — відповів Андрій, зворушений несподіваною зустріччю.

— Ось де ваше нещастя. Якщо не навернетесь до Бога своїм серцем, то загубите ще й вічне щастя — продовжував Андрій.

— Можливо і так, бо мій друг, з яким ми це робили, вже давно на тому світі, але чи Бог простить?

— Простить. Він хоче вашого навернення. Помолімось разом.

Дві різні долі стояли біля розп'яття Ісуса Христа і молились за прощення тих, хто руйнував святині на українській землі.

Катря Гриневичева

ГОСПОДЬ І ОРАЧІ

Вандрував Господь через весняні поля тоді, як світять липким соком молоді бруньки верб і як у ставах край сіл переглядаються перші незабудки. Почерез плече Господа була перевішена свитка, біле як молоко волосся торкав легіт, той сам, від якого прозябали травки. Мило було Господу проходити межами поміж скиби піль, витягнені до сонця, і благословити людський труд.

У той час хлібороби не знали ще плугів, орали сохами; в кого нема худібки, сам тягне, аж піт очі заливає, а за ним повагом ходять галки, визбирують, що там Господь на долю дня послав.

Йде, отже, Господь, заткнувши руки за черес, розглядає, як поорали люди свої наділи? Як побачить де рівні, м'які скиби, то серце у Господа квапніше б'ється у милім почутті. Він зупиняється і радіє. Бо сам Господь — хлібороб з віку на вік, і земля кождої весни однаково Його цікавить.

Трапилося, що один старий мужичок щось дуже негарно виорав поле. Не здужав він робити та й годі. Скиби криві, тут і там наче переломані, декотрі врилися у другу скибу або пігнали убік, куди не треба. А груда! Скиртами валяється! Така оранка, що аж не знати, де очі діти.

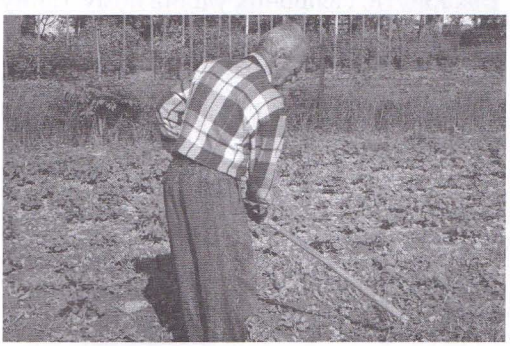

— Щось то, чоловіче добрий, негарно твоя соха виорала, — заговорив Господь до мужика та невесело заколихав білою головою. — Що ж тобі ся земля вродить, сирото, а?

Мужичок, що стояв з сохою обіч, не пізнав Господа. Думав, що дідусь іде, певно, на завтрашній храм у друге село. Сам бачив, що його робота ні на що, потер чоло пристиджено і відповів:

— Як Господь схоче, то не сохою – кийком проколупаю землю, і вона вродить!

Сподобалася така відповідь Господові.

Йде Господь межами далі, пташня цвіринькає, бузьки клекочуть, від сіл іде вечірній дим, весело... Аж дивиться, під самим лісом нивка, так то вже дбайливо виорана! Просто очей відірвати годі. Що пухка, що чорна, а скиби одна в одну, як стрічки з оксамиту.

Сильно гарна була отся нивка під самим лісом.

Усміхнувшися непомітно у білу, по пояс, розгойдану вітром бороду Господь зупинився на межі проти нивки, радий добрій роботі, і каже любо до молодого мужика:

— Ну й добре ж то потрудилася твоя соха, господарю!

Мужик розпростав гордовито розлогі плечі і, жмурячи очі щілкою від вдовілля, сказав, не дивлячися зовсім на Господа, косо:

— Відучора досвіта я над сею нивкою труджуся, грудку за грудкою розбиваю, мало не дую на неї, то мусить бути гарно виорана. Моя нивка і без Бога вродить!

Змовчав Господь, постояв хвилю, дивно посупивши густі й сиві брови, а далі говорить:

— Далеченько мені ліс кругом обходити, перейду я твоїм полем навпростець.

— Та йдіть про мене! — здвигнув плечима мужик.

І Господь пустився йти по через ті скиби м'які, як пух, чудово вилискливі від вечірнього проміння, і довго було видно його високу постать, як, кидаючи тінь далеко на ниви, трохи пригорблена застановою, йшла кудись в червонім попалі сонця... Сліди ніг Господніх шнуром протягнулися в далечінь.

Кинули орачі зерно на свої ниви. Вже стало воно сходити, день скорше, день пізніше прозябає тут і там соковита травиця. На тій нивці, де чоловік погано виорав, такі густі хліби, як гай, в очах ростуть. Хто йде, не вірить, протирає очі — справдішня благодать! А мужичок, що се його нивка, вийде, бува, глянути на свої засіви, то тільки руки складе і гляне серед сліз у небо, дякуючи, що поблагословило його нікчемну роботу.

Але... Що се за пустиня онде, під лісом? На гарно вираній нивці ні стебелинки, як коли б вітром усе зерно звіяв і поніс світами. Тільки там, де станула Господня стопа, де став слід її, посеред пустого поля зеленіли маленькі купки жита, рясні, прегусті, як веселі острівці посеред пустки, і кождий палець Господній зеленів окремо...

Не захотіла нивка без Бога вродити!

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

На сторінках Вашого журналу хочу висловити щиру подяку апостолу Юді-Тадею за неустанну допомогу.

Я, прихожанка церкви Різдва Пресвятої Богородиці м. Самбора, як багато наших українок 4 роки перебувала на заробітках в Італії. Щоденні молитви до Господа Бога, Діви Марії та ап. Юди-Тадея вселяли в мене віру і надію на майбутнє. А особливо молитовні прохання до ап. Юди-Тадея завжди знаходили щасливе вирішення. Я глибоко вдячна ап. Юді-Тадею за опіку наді мною, моєю родиною та особливі ласки до нас.

З повагою Марія Тюрдьо
м. Самбір, Львівська обл.

Хочу на сторінках Вашого журналу низько вклонитися до стіп Господу Богу, Матінці Божій, святому апостолу Юді-Тадею за те, що вислухали мою молитву за навернення брата. Брат перед смертю два рази прийняв Христа у пресвятій тайні Євхаристії, священик уділив йому Тайну Єлеопомазання.

Дякую святому монаху Шарбелю, ангелам-хоронителям і всім святим за вислухані молитви-прохання, опіку над родиною та особливі ласки.

З повагою Скринець Олександра
м. Львів
вул. Вернадського 40/58

Оксана Демчишин
м. Соснівка
передрук з газети «Новини Прибужжя»

Поезія допомагає дівчинці, що не бачить і не чує, висловлювати свої почуття, тримати зв'язок із світом. Багатющий внутрішній світ Оксанки став її зором і слухом...

Омріяна доля казкова...
Чи так це буває в житті?
Неначе дзвенить колискова,
І сни шелестять золоті.
Любов в моє серце ввіллється,
Мов погляд грайливий весни.
І доля, мов сонце, всміхнеться,
Навіє і мрії, і сни.

Що треба для того зробити,
Щоб стало щасливим життя?
Навіки безмежно любити —
любов не зведе в небуття.
Я квіти розсиплю по лугу,
У рай свій я щастя ввіллю,
І вмить розжену твою тугу.
Життя бо насправді люблю.

О, Боже, чуйне серце дай мені,
Яке могло б любити й шанувати.
Щоб від сьогодні по останні дні
Прожити так, щоби не шкодувати.
Щоби любов, щоби тепло
В моєму серці розцвіло.
Щоб все найкраще зберегти,
А зло навік перемогти.

Те серце відгукнутись щоб могло
На перший поклик, і подати руку.
Щоб знало, що добро є, а що зло,
Щоб відчувало біль чужий і муку.
Щоб бути вірною собі,
Не кинуть друга щоб в журбі.
І що б житті там не було —
завжди платить добром за зло.

ВІТАЄМО!

20 травня 2006 р. Б. під час Архиєрейської Божественної Літургії в Крехівському монастирі св. Миколая дияконські свячення прийняли троє василіян: Йосафат Хаймик і Даниїл Сікора з України та Сільвіо Літвінчук із Бразилії (на світлині). Їх святителем був високопреосвященний владика Діонізій Ляхович, ЧСВВ. Бажаємо нововисвяченим василіянським дияконам Божої ласки, наснаги для праці й витривалості на обраному шляху.

КОЛЕГІУМ ІМЕНІ СВ. ЙОСАФАТА БУЧАЦЬКОГО МОНАСТИРЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА ГОСПОДНЬОГО ЧСВВ

оголошує

КОНКУРСНИЙ НАБІР УЧНІВ

у 9-ті та 10-ті класи на 2006-1007 навчальний рік

Для вступу потрібно подати в папці такі документи:

1. Свідоцтво про неповну середню освіту (після 8-го класу – табель успішності)
2. Свідоцтво про народження (копія)
3. Свідоцтво про св. Тайну Хрещення і Миропомазання (копія)
4. Медичну довідку (форма 086У)
5. 4 фотокартки розміром 3Х4см
6. характеристику зі школи
7. автобіографію
8. довідку з місця проживання про склад сім'ї
9. рекомендацію від пароха (якщо можливо)
10. чотири конверти з марками
11. заяву батьків

Документи приймаються з 26 червня по 8 липня з 9:00 до 17:00.

Вступні випробування: з 10 по 13 липня з таких предметів:

I. Комплексна співбесіда з християнської етики
II. Історія
III. Географія
IV. Іноземної мови (англійська або німецька)
V. Українська мова (диктант)

Дирекція колегіуму

Адреса колегіуму:
вул. Міцкевича, 19
м. Бучач
Тернопільська обл. 48400
тел.: 035-44-215-49;
факс: 035-44-222-91

кросворд "НАШІ БЛАЖЕННІ"

(Три крапки замініть словом із книги о. ВАСИЛЯ МЕНДРУНЯ, ЧСВВ та МИРОНА ДАЦКА "Душі несхитні Ісусові милі", присвяченої Блаженним УГКЦ)

По горизонталі: 3. Душі несхитні Ісусові милі, - в пам'яті вічній Блаженний ... . 6. Стає до престола отець наш ... і царські врата відчиняє. 7. Чеснота, властива усім Блаженним. 10. Ви за віру і ... терням увінчались, в Гетсиманський йшли город, під хрестом впадали. 11. Тут йому сплітала доля слави і терпінь вінець. В згадках ... понад Сяном, Відень спогади збудив. 14. Не знищили Христовий стяг, ... Блаженний у віках. 15. З Христом трудився у покорі, ішов на жертву без вагань, і кожний день це крематорій, життя і смерті гостра ... . 18. ... Микола натруджені руки. Пастир Микола готовий на муки. 19. Христа у серці носить ..., він знає радість, знає плач і я любити Бога вчуся. 20. Відкрилась палата небесна світлиця, засяяла там українська ...: ввійшла Йосафата, ясна і натхненна, до Батька Предвічного Донька Блаженна.

По вертикалі: 1. Він був духом зрілим, бо Неба прагнула душа. Блаженний пастир Кир ... . 2. Був кожний день, немов останній, і в кожному в ... страждань, ти бачив Спаса в кожній рані, ти йшов до Нього без вагань. 4. Григорій, ..., Іван Святителі Страдженні. Христос торкнувся ваших ран і ви навік Блаженні. 5. Прийшли прощатися з ним Пряшів, Мукачів, ..., дні монаші і кожний з них тримав по чаші любові, вдячності й жалю. 8. На засланні і в тюрмі лютував гнобитель. Ви карались не самі з вами був ... . 9. Любов побратимів і сповідь святу, не зрадив ні разу небесну мету. У слові і співі високий орел, ... черпав ти із вічних джерел. 12. Щодня торкався людських струн отець-... Петро Вергун. 13. Спішив до Унева, де Лавра, - припав до серця наш обряд. Молитва й піст, відвага й ... за Церкву шикувались в ряд. 16. ● ні, не скинути габіти, заслала доля на ..., та не померкли три обіти і милосердний Божий зір. 17. Покликання то ласка Божа, Христос відкрив у ньому хист. Монаший світ чеснот сторожа: ... Іван редемпторист.

Підготувала *Леся ШТИКАЛО*, м. Львів

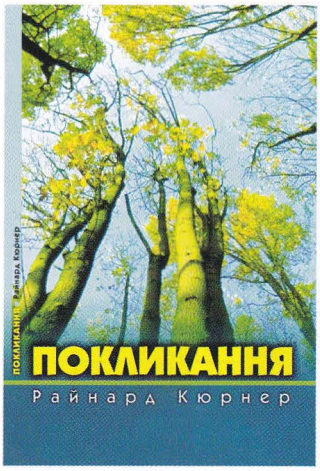

Райнард Кюрнер
«Покликання»

Багато молодих людей запитує сьогодні: «Як знайти своє покликання?» Безумовно, вони будуть щиро вдячні автору книги «Покликання» за глибокі, переконливі та зрозумілі роздуми на цю тему.

Бесідуючи з молоддю, з зовсім юними людьми, автор переконався, що Бог передусім промовляє до них і чекає від них життя, згідно з їхнім покликанням.

Чимало людей не може знайти свого шляху, єдиного й неповторного, бо не намагається пізнати себе, зрозуміти навколишній світ і ближніх своїх, тож відчувають себе самотніми і непотрібними у цьому житті.

Автор цієї книги, священик, немов добрий садівник, прагне, щоб усі квіти, кущі та дерева у Божому саду зацвіли повними чарівними суцвіттями у всім розмаїтті своїм і щедро плодоносили кожен за родом своїм.

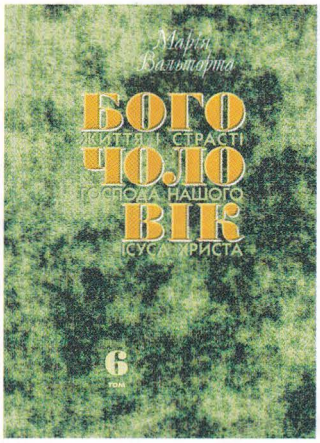

Марія Вальторта
«Богочоловік: Життя і страсті Господа нашого Ісуса Христа» (VI том)

Третій рік прилюдного життя Ісуса (Продовження)

У багатотомному виданні описів містичних видінь італійки-християнки Марії Вальторти «Богочоловік» детально відображено життя Ісуса Христа, Його Матері, апостолів. Особливу увагу тут приділено наверненню Марії Магдалини, взаєминам Месії та Юди Іскаріота, а також опіці Сина Чоловічого над хлопчиком Маргціамом.

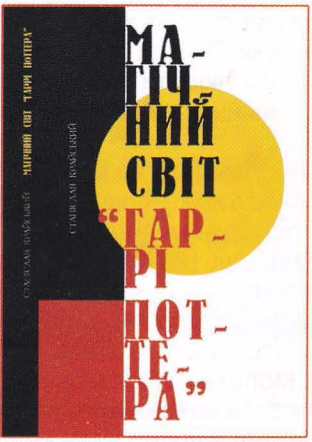

Станіслав Крайський
«Магічний світ «Гаррі Поттера»

Автор книги, відомий польський критик, переконливо розвінчує усю нібито безневинність і дитячу казковість численних романів Дж. К. Ролінґ про Гаррі Поттера. Адже письменниця у своїх творах відверто пропагує магію, подає численні рецепти, як її застосовувати в житті. А читачі її книг переважно діти. Романи Дж. К. Ролінґ негативно впливають на їхню психіку, перевертають догори ногами в їхній свідомості поняття добра і зла, навстіж відкривають їхні душі для неопоганства. Книги про "улюбленця" сучасної молоді зображають світ в якомусь містичному і неприродньому вимірі, відірвано від Бога, де все перекручено: добро це зло, а зло добро. Магія ось чи не найголовніший персонаж твору, а магія, як вчить Церква, це зв'язок людини з сатаною.

У книзі показано, наскільки реальним злом є магія, як вона всіма можливими дверима намагається увійти в життя сучасної молодої людини. Такими «дверима», а точніше «широкою брамою» є романи Дж. К. Ролінґ. Несформована свідомість підлітків не може їй опиратися. Завдання батьків, педагогів, священиків, усіх, кому небайдуже духовне життя наших дітей, захистити їх від отрути «Гаррі Поттера». У цьому допоможе книга С. Крайського, який всебічно доводить явну і приховану небезпеку «Гаррі Поттера».